նը Նորին Մեծվայելչութեան Սուլթանին, որուն բարեացակամութիւնը հաճեցաւ որ մենք կարենանք հոս գալ եւ ուսում առնել։ Թող մեր երախտագիտութիւնը անմոռաց ըլլայ նաեւ Նորին Մեծվայելչութեան, Ֆրանսայի արքային, որ հաճեցաւ ցոյց տալ այսպիսի վեհանձն ասպնջականութիւն մը։ Թող գթասէր Տէրը երջանիկ ընէ զինք, իր ազնիւ ընտանիքը, փոխարէն այն բոլոր բարիքներուն՝ որ յօժարեցաւ մեր Ազգին, որպէսզի կարենայինք հիմնել Ֆրանսայի հողին վրայ օտար Հաստատութիւն մը։ Զմոռնանք որ իրագործումը այս ձեռնարկին՝ կարելի եղաւ երկու թագաւորներուն հանրածանօթ իմաստութեամբ եւ երկու նախարարներու ընորոշիչ բարձր իմացականութեամբ. գերապատիւ անձնաւորութիւններ ամէն տեսակէտով, որոնք առանց նկատի առնելու երկրորդական պարագաները, յօժարակամ տուին մեզի ինչ որ հարկաւոր էր մեր մտադրած նպատակին հասնելու համար. ըմբռնեցին նաեւ՝ թէ Ֆրանսայ սորվելով վրիպած պիտի ըլլայինք մեր նըպատակէն եթէ չպահէինք այն ինչ որ ենք ՀԱՅ։

Ճանչնանք ուրեմն, մեր ընդունած շնորհներուն գինը իրագործելու համար մեր ձեռնարկը, եւ ուրախանանք առանց մեզ անջատելու մեր էական պարտականութիւններէն։ Զգեղծանինք Գերագոյն Դրան արտօնութիւնը՝ չեղելով այն ճամբէն որ մեզի առաջնորդեց երջանկօրէն մինչեւ այս կէտին։

Զգեղծանինք հաւասարապէս այն ասպնջականութիւնը որ Ֆրանսայի կառավարութիւնը բարեհաճեցաւ տալ մեզի, հեռանալով այն նպատակէն, որուն համար յօժարեցաւ հիւրասիրել մեզ Ֆրանսայի մէջ, եւ նոյնիսկ կ՚ուզեն զմեզ մասնակից ընել այդ իմացական լոյսերուն՝ որոնցմով օժտուած է ան, ու կը հովանաւորէ անոնց բարգաւաճումը մեծ իմաստութեամբ։

Սիրելի աշակերտներ, Ֆրանսան խորապէս հաւատացեալ եւ միապետական երկիր մըն է. ան, առաջին դարերէն ի վեր, եղած է պատիւը Եկեղեցւոյ – այսօր ալ է – մանաւանդ մեր երկիրներուն մէջ. լուսաւոր պաշտպանը եւ արթուն հսկիչը մեր սուրբ կրօնքին։ Կը խորհինք թէ նման աշխարհի մը մէջ մեր հաւատքին սրբութիւնը պաշտպանուած պիտի ըլլայ ամէն վարակումէ, ինչպէս նաեւ ձեր բարոյական համոզումները եւ քաղաքական սկզբունքները, թէ դուք պիտի գտնէք Ֆրանսայի անցեալին եւ ներկային մէջ անսահման բարի օրինակներ հետեւելու, կամ բարի տիպարներ՝ նըմանելու անոնց։

Միւս կողմէ Ֆրանսայի հանրածանօթ վեհանձնութիւնը ձեզ լիապէս վստահացուց. մենք համոզուած ենք որ եթէ դուք չեղիք՝ ըսել է թէ որովհետեւ դուք ուզեցիք, եթէ դուք սայթաքած էք՝ ան կը նշանակէ թէ դուք ինքնին փնտռեցիք սայթաքումներ, որ հաւասարապէս կրնայիք հանդիպիլ ուրիշ տեղեր, ինչպէս Ֆրանսայի մէջ։

Ձեր Տեսուչը, ձեր Ֆրանսերէնի եւ հայերէնի ուսուցիչները պիտի հսկեն հաւասարապէս ձեր վրայ. իսկ ինչ որ ինծի կը վերաբերի, որքան որ հեռու եմ ձեզմէ, իմ վստահութիւնը եւ իմ երաշխիքը կատարեալ պիտի ըլլան, ոչ միայն որովհետեւ անվարան գնահատանք մը ունիմ անձերուն վրայ՝ որոնց ձեզ կը յանձնեմ, այլ նաեւ իմ նպատակն է ամրացնել այս Հաստատութիւնը կարելի եղածին չափ հանրածանօթ օրէնքի մը զօրութեամբ։

Ուսուցիչներ եւ աշակերտներ հաւասարապէս դուք ալ ենթակայ պիտի ըլլաք, որովհետեւ ազատութիւնը կը չափաւորուի եւ կ՚արդարանայ միայն հասարակաց օրէնքով։ Վարժարանիս Տեսչութիւնը եւ մատակարարութիւնը բացարձակապէս վերապահուած է մեզի։ Ոչ մէկուն չենք թոյլատրեր խառնուելու ինչ որ ձեզի կը վերաբերի, վանդի այս է Հաստատութեան հեղինակին կամքը, Մ. Մուրատեանի։ Սակայն ձեր վարժարանին դռները բաց են բոլորին համար։ Պիտի տեսնէք թէ ինչպէս պիտի դաստիարակուիք հոն եւ պիտի ապրիք։ Ոչ ոք ձեզմէ, վստահ եմ, պիտի ուզէ Հաստատութեան մը սկսնակ շրջանին, որուն պահուած են նուիրական նպատակներ, անոր վրայ հրաւիրել հասարակութեան տհաճութիւնը։ Ոչ ոք ձեզմէ պիտի ուզէր վտանդի ենթարկել ձեր անձնական պատիւը, որ միանգամ կորսուած՝ չէ կարելի վերագտնել։

Դիւրութեամբ կրնաք համոզուիլ թէ ինչ որ ձեզմէ կը սպասենք՝ շատ պարզ է, եւ ոչ մէկ զոհողութիւն կը պահանջուի որ ձեր պատանի ուժերը գերազանցէ։ Ձեր մայրերու գիրկին մէջ, դուք սորվեցաք սիրել զԱստուած եւ ձեր նախնեաց պաշտամունքը։ Շարունակեցէք սիրել ու փարիլ անոր։

Աստուծմէ յետոյ ինչ որ աւելի պէտք է սիրել՝ է ձեր ընտանիքը, ձեր Հայրենիքը։ Դուք պիտի չպակսիք ոչ ալ այս պարտականութեան հանդէպ եթէ միշտ ձեր աչքին առջեւ ունենաք այն նպատակը՝ որուն համար ձեր ծնողները եւ ձեր Հայրենիքը յանձն առին ձեզմէ բաժնուելու զոհողութիւնը, ու մենք, ձեր դաստիարակները, մեր ամէնէն սիրելի կապանքներէն բաժնըուելու։

Նկատի առնելով այս զոհողութիւնները, չվիրաւորելու համար մեր սիրտը, ջանացէք այնպէս ապրիլ՝ որ ան ապացոյցն ըլլայ թէ դուք կ՚ըմբռնէք մեր նուիրումը եւ կը բաղձաք անով մեզ վարձատրել։

Դուք եկած էք հոս սորվելու եւ բարեկիրթ աշակերտներ ըլլալու։ Պիտի չմոռնաք որ առանց անկեղծ եւ ամուր բարեպաշտութեան, ձեր առաքինութիւնները պիտի ըլլան խաբուսիկ առաքինութիւններ, ձեր առաւելութիւնները՝ անօգուտ առաւելութիւններ։ Ձեզի կը յանձնարարենք այն բարեպաշտութիւնը որ Աստուծոյ հաճոյ է, որուն ձեր հայրերը ամէնէն աւելի անվարան, ամէնէն աւելի փառաւոր ապացոյցները տուին, մինչեւ իսկ իրենց հարստութեան եւ կեանքի գնով։ Ջանացէք անկեղծօրէն անոնց նմանիլ. այն ատեն մեր իղձերը պիտի ըլլան ամբողջական։ Նմանեցէք նաեւ անոնց ապրելակերպի համեստութեան եւ պարզութեան, որ ինքնին մէջ այնպիսի վեհութիւն մը ունի՝ որ աշխարհի աչքին յարգանք կը ներշնչէ։

Փնտռեցէք այն յաղթութիւնը որ ձեզի կ՚առաջնորդէ դէպի ճշմարտութիւն. եթէ զայն ճանչնալու լաւագոյն միջոցներ չունիք՝ չէք կրնար ըլլալ ո՛չ օգտակար, ո՛չ ուղիղ եւ ոչ ալ, հետեւաբար, որպէս առաքինի եւ անձնուէր քաղաքացիներ ըլլալու պատիւն ստանալ։ Առէք ամուր եւ առողջ ուսում՝ որ կը բարձրացնէ միտքը եւ կ՚օժանդակէ չափաւորելու մարդկային կեանքը անփոփոխ սկզբունքներուն վրայ, առանց որոնց՝ չէք կրնար մեծ գործերու ձեռնարկել։ Եթէ մասնագէտներ դառնաք՝ ընտրեցէք այնպիսի բաներ որ կրնան օգտակար ըլլալ ձեր Հայրենիքին. վանդի